

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/82/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822201301
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822201301.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého D. M., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Š. XXX, XXX XX A., dieťa rodičov - matky K. M. rod. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom Š., N. XXX/XX a otca G. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom trvale Š., N. XXX/XX, t. č. bytom v Českej republike, XXX XX G. U. O. XXX, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletému, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava maloletého D. M., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti jeho krstnej mamy G.. G. E., nar. XX. XX. XXXX, ktorá bude oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia a právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok bude mať iba v bežných veciach.

II. Súd z a v ä z u j e otca maloletého G. M., nar. XX. XX. XXXX prispievať na výživu maloletého mesačne po 100,- Eur od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny A..

III. Súd z a v ä z u j e matku maloletého K. M. A.. Q., nar. XX. XX. XXXX prispievať na výživu maloletého mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny A..

IV. Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rožňava sp. zn. 8P19/2022 - 13 zo dňa 18. 02. 2022 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý D. M. dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jeho krstnej mamy G.. G. E..

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom tohto konania je zverenie maloletého D. M. do náhradnej osobnej starostlivosti krstnej matky G.. G. E. a určenie vyživovacej povinnosti na maloletého zo strany rodičov.

2. Súd uznesením č. k. 8P/19/2022-13 zo dňa 18.02.2022 nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého predbežne zveril maloletého D. M. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho krstnej mamy G.. G. E..

3. Nakoľko ani po uplynutí 3 mesiacov od právoplatnosti uznesenia č. k. 8P/19/2022-13 zo dňa 18.02.2022 nedošlo k zmene pomerov u rodičov maloletého a krstná mama, ktorej bol maloletý

predbežne zverený do osobnej náhradnej starostlivosti, nepodala na súd návrh na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, súd uznesením 8P/19/2022 - 36 zo dňa 20.05.2022 začal konanie z úradnej povinnosti.

4. Súd uznesením 12P/82/2022 -11 zo dňa 29.06.2022 ustanovil maloletému kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Š. XXX, XXX XX A., na zastupovanie maloletého v tomto konaní.

5. Krstná mama maloletého na pojednávaní uviedla, že maloletý je jej krstný syn a je v jej náhradnej osobnej starostlivosti od 18.02.2022, nakoľko jeho matka, t.j. jej sestra K. M. nevládala starostlivosť o maloletého a jeho otec - keďže robí v Českej republike starostlivosť o syna nezabezpečoval, pretože nebol doma. Otec maloletého pracuje v Českej republike asi 5 rokov, predtým pracoval v Nemecku a z toho dôvodu on ani v minulosti nezabezpečoval starostlivosť o maloletého. Starostlivosť o neho stále zabezpečovala jeho matka, ktorá však mala zdravotné problémy, je invalidná dôchodkyňa, je imobilná, má amputované nohy, od detstva má diabetes melitus I. stupňa a je na inzulinu a z toho má následne aj komplikácie. Bola aj hospitalizovaná v nemocnici od marca 2021 do septembra 2021, z toho dva mesiace bola v kóme - v umelom spánku na umelej pľúcnej ventilácii. Prekonala aj operáciu priedušnice v tom období a tým, že mala zavedenú pľúcnu ventiláciu sa jej urobil dekubit a z toho dôvodu mala aj problémy s dýchaním. Následne bola operovaná vo H. T.. Naďalej má však zdravotné problémy a momentálne si rieši náhradné protézy. Je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 375,- eur. Otec maloletého je zamestnaný vo firme G.-R., E.. E.. A.. O.. G. U. O. XXX v Českej republike, jeho zárobok jej nie je známy. Ďalej uviedla, že maloletého finančne zabezpečuje ona a tiež aj jeho matka. Výdavky na maloletého sú spojené hlavne so samotným živobytím, stravou, oblečením a vreckovým, v čase školskej dochádzky na školské potreby, presnú sumu uviesť nevedela. Maloletý je zdravý, lieky neužíva žiadne. Väčšinou je maloletý u nej, ale občas prespáva aj doma u svojej mamy, keďže bývajú v susedstve, občas mame pomáha pri upratovaní a osobnej hygiene. Maloletý navštevuje Strednú odbornú školu technickú, v septembri nastupuje do druhého ročníka, prospech nemal dobrý, mal aj štvorky, pokazil sa hlavne v druhom polroku. Zrejme mali na neho vplyv aj problémy s rodičmi. Aj keď je rozumný, je lenivý do učenia. Zaujíma sa o automobily, opravuje bicykle, staré autá a podobne. Krstná mama tiež uviedla, že má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletého, je rozvedená, má priateľa, s ktorým žijem v spoločnej domácnosti, avšak krstný syn má u nej svoju izbu, zariadenie. Priateľ krstnej mamy maloletého nemá žiadne výhrady voči tomu, aby sa starala o maloletého, je dokonca nápomocný. Krstná mama maloletého je zamestnaná v A. v RÚVZ s mesačným príjmom cca 800,00 eur. Krstná mama maloletého tiež uviedla, že otec maloletého sa vyjadril, že súhlasí s tým, aby bol maloletý zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pretože on mu nevie zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, pracuje v Č., pričom maloletý chodí do školy v A. a maloletý sa tiež vyjadril, že nechce ísť k otcovi do Č.. Krstná mama na záver ešte uviedla, že má s maloletým pekný vzťah, ako keby aj vyrastal u nej, chodila s ním aj na dovolenky, na výlety. Snažila sa ho aj usmerňovať v reálnom živote, on jej pomáhal aj v domácnosti.

6. Kolízny opatrovník súhlasil s tým, aby bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti krstnej matky, keďže matka maloletého nie je schopná zabezpečiť starostlivosť maloletého. Je v záujme maloletého, aby mohol zostať v starostlivosti osoby, ku ktorej má vytvorený kladný citový vzťah. Touto osobou je pre neho krstná mama. Otec o dieťa síce prejavuje záujem, ale nedokáže mu zabezpečiť vhodné podmienky pre jeho výchovu, nakoľko pracuje v zahraničí a aj samotné dieťa, podľa jeho vyjadrenia nemá blízky vzťah s otcom. Krstná mama má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu dieťaťa, navyše býva v susedstve trvalého pobytu maloletého. Čo sa týka výživného, kolízny opatrovník navrhol, aby súd zaviazal k vyživovacej povinnosti - matku minimálnym výživným a otca, vzhľadom k tomu, že má príjem, v minimálnej sume 100,- eur na účet ÚPSVaR A.. Zároveň navrhol zrušiť neodkladné opatrenie, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti krstnej mamy.

7. Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu a to rodným listom maloletého, správou ÚPSVaR A., pripojeným spisom 8P19/2022, 8P16/2022, 8P56/2021, ako aj celým obsahom týchto pripojených spisov, uznesením o neodkladnom opatrení sp. zn. 8P196/2022 - 13 zo dňa 18.02.2022, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

8. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1/ Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne

usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

9. Podľa ustanovenia § 45 ods. 1/ Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa ustanovenia § 45 ods. 2/ Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Podľa ustanovenia § 45 ods. 3/ Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa ustanovenia § 45 ods. 4/ Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

13. Podľa ustanovenia § 45 ods. 5/ Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

14. Podľa ustanovenia § 45 ods. 6/ Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

15. Podľa ustanovenia § 45 ods. 7/ Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

16. Podľa ustanovenia § 45 ods. 8/ Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v

exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

17. Podľa ustanovenia § 45 ods. 9/ Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

18. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1/ Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) <<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>> Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1/ Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2/ Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3/ Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4/ Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5/ Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1/ Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a zistenia vyššie uvedeného skutkového stavu súd konštatuje, že bude v najlepšom v záujme maloletého D. M., aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti krstnej matky MVDr. G. E., ktorá má vytvorené podmienky pre riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti a výchovu maloletého, nakoľko zo strany úradu práce neboli sociálnym šetrením zistené žiadne skutočnosti vyvracajúce túto skutočnosť. Súd poukázal na tú skutočnosť, že matka maloletého je invalidná dôchodkyňa, je imobilná a má množstvo závažných zdravotných problémov, predovšetkým v dôsledku cukrovky. Otec maloletého býva aj pracuje v Českej republike, a obaja rodičia maloletého súhlasili s tým, aby súd zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti krstnej matky. Kolízny opatrovník tiež súhlasil s tým, aby bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti krstnej matky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, súd konštatuje, že krstná matka maloletého spĺňa predpoklady na vykonávanie náhradnej osobnej

starostlivosti, podľa ustanovenia § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Zároveň svoju schopnosť riadne sa postarať o maloletého riadne preukázala aj faktickým výkonom osobnej starostlivosti od 18.02.2022.

26. Záverom súd uvádza, že vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu nezaniká zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti krstnej matky. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že matka maloletého je invalidná dôchodkyňa a otec maloletého pracuje v Českej republike. S poukazom na skutočnosť, že otec maloletého má príjem okolo 25 000,- Kč (1 023,88 eur) ako to sám uviedol v konaní na tunajšom súde pod sp. zn. 8 P 16/2022, súd rozhodol tak, že zaviazal otca maloletého prispievať na výživu maloletého mesačne po 100,00 eur od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava. Matku maloletého s ohľadom na skutočnosť, že ide o imobilnú invalidnú dôchodkyňu a predovšetkým s poukazom na výšku jej invalidného dôchodku, ju zaviazal prispievať na výživu maloletého mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny A..

27. Podľa ust. § 363 Zákona č. 161/2015 Z.z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

28. Súd zároveň zrušil uznesenie sp.zn. 8P/19/2022 - 13 zo dňa 18.02.2022 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým predbežne zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti krstnej mamy z dôvodu, že odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

29. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).